

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТИНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

19.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 6-го Марта — 1836 — Wilno. Piątek. 6-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 23-го Февраля.

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалеры Ордена Св. Владимира 3-й степени: Минскій Вице-Губернаторъ, Статскій Советникъ Семеновъ; Св. Анны 2-й степени: Вице-Губернаторы: Оренбургскій, Статскій Советникъ Лавровъ, и Калужскій, Коллежскій Советникъ Фоминъ; Св. Станислава второй степени, Смоленскій Вице-Губернаторъ, Коллежскій Советникъ Безкоровайный; — въ награду отлично-усердной ихъ службы, Министромъ Финансовъ засвидѣтельствованой.

— Въ Высочайшемъ указѣ, данномъ Правительствующему Сенату 2-го сего Февраля, изображено: „Признавая нужнымъ завѣдываніе Корабельными лѣсами и заготовленіе оныхъ для флота, присоединить къ Морскому Интенданству, Повелѣваемъ: Департаментъ Корабельныхъ лѣсовъ, со всѣми находящимися въ вѣдѣніи его частями, подчинить непосредственному Начальству Флота Генераль-Интенданта на томъ же основаніи, какъ подчинены ему Департаменты, составляющіе нынѣ Морское Интенданство.“

— Вице-Губернаторы Статскіе Советники: Лифляндскій Кубе и Московскій въ званіи Камергера Двора Е. И. В. Деминова и исправляющій должность Воронежскаго Вице-Губернатора Надворный Советникъ Мишковский, Всемилостивѣйше пожалованы, первые двое въ действительные Статскіе, а послѣдній въ Коллежскіе Советники, съ утвержденіемъ его Воронежскимъ Вице-Губернаторомъ.

— Оберъ-Секретарь Временного Общаго Собрания Правительствующаго Сената, Коллежскій Советникъ Никольскій и Предсѣдатель Новгородской Палаты Уголовнаго Суда, Коллежскій Советникъ Михайловъ, согласно прошенію ихъ, по разстроенному здоровью, Всемилостивѣйше уволены вовсе отъ службы.

— Вице-Директоръ Провіантскаго Департамента, Статскій Советникъ Ушаковъ, употребленный по волѣ Государя Императора къ дѣламъ Комитета, учрежденного для начертанія проекта положенія о Войскахъ Черноморскомъ, Всемилостивѣйше уволенъ отъ должности Вице-Директора, при чёмъ ему повелѣно состоять по прежнему при Военному Министру для особыхъ порученій, съ сохраненіемъ окладовъ, нынѣ имъ получаемыхъ; вместо же его исправляющій должность Вице-Директора того Департамента повелѣно быть состоящему при Военному Министру Полковнику Бутурлину, съ производствомъ содержания, званію сему присвоенаго.

— Чиновникъ Главнаго Дежурства Дѣйствующей Арміи, 6-го класса Святодухъ, выслужившій въ семь чинѣ при отлично-усердной службѣ узаконенный лѣтъ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ пятый классъ, съ надлежащимъ старшинствомъ.

— Служащему въ Виленской Палатѣ Уголовнаго Суда Предсѣдателемъ, Коллежскому Советнику Все-воду Жарскому, Всемилостивѣйше повелѣно быть исправляющимъ должность Помощника С. Петербургскаго Почдиректора.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 25 Lutego.

Przez NAWYŻSZE Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu S-go Włodzimierza 3-go stopnia: Miński Vice-Gubernator, Radca Stanu Semienow; S-tey Anny 2-go stopnia: Vice-Gubernatorowie: Orenburski, Radca Stanu Ławrow, i Kałuzki, Radca Kollegialny Fomin; S-go Stanisława 2-go stopnia, Vice-Gubernator Smoleński, Radca Kollegialny Bezkorowajny; — w nagrodę odznaczajace gorliwością ich służby, przez Ministra Skarbu zawiadczony.

— W NAWYŻSZYM Ukazie, danym Rządzącemu Senatu 2-go Lutego, wyrażono: „Uznając potrzebę, zawiadowanie lasami okrętowymi i przygotowanie ich dla Floty przyłączyć do Intendencji Morskiej, Rozkazujemy: Departament lasów okrętowych, ze wszystkimi wiedzy jego będącemi oddziałami, oddać pod bezpośrednią wiedzę Zwierzchności Jenerał-Intendenta Floty, ia też osnowie, jak są mu podległe Departamenta, składające teraz Intendencję Morską.“

— Vice-Gubernatorowie, Radcy Stanu: Inflantski, Kubie, i Moskiewski, Kamerher Dworu J. C. M. Deminkow i sprawujący obowiązki Woronezkiego Vice-Gubernatora, Radca Dworu Miszkowski, Nayłaskawiey mianowani: dwaj pierwsi Rzeczywistymi Radcami Stanu, ostatni zaś Radca Kollegialnym, z utwierdzeniem Woronezkiem Vice-Gubernatorem.

— Ober-Sekretarz Czasowego Powszechnego Zehrania Rządzącego Senatu, Radca Kollegialny Nikolski i Prezydent Izby Nowgorodzkiej Sądu Kryminalnego, Radca Kollegialny Michajłow, zgodnie z prośbami swemi, dla zruynowanego zdrowia, Nayłaskawiey uwolnieni zupełnie ze służby.

— Vice-Dyrektor Departamentu Prowiantskiego, Radca Stanu Uszakow, użyty z woli CESARZA JEGO Mości, do dzieł Komitetu, ustanowionego dla ułożenia projektu ustawy o Woysku Czarnomorskiem, Nayłaskawiey uwolniony od obowiązku Vice-Dyrektora, przy czym rozkazano mu liczyć się, jak dotąd, przy Ministrze wojskowym do szczególnych poleceń, z zachowaniem wyznaczeń, teraz pobieranych; na jego zaś mieysce, sprawującym obowiązek Vice-Dyrektora tego Departamentu, rozkazano bydż zostajecemu przy Ministrze Wojskowym Pólkownikowi Buturlinowi, z wypłacaniem utrzymania, mieyscu temu właściwego.

— Urzędnik Głównego Deżurstwa Woyska Działającego, 6-tej klasy Swiatoduch, który wysłużył w randze tey z gorliwością ku służbie lata ustanowione, Nayłaskawiey podniesiony do piątej klasy, ze zwykłym starszeństwem.

— Będącemu w Wileńskiey Izbie Sądu Kryminalnego Prezydentowi, Radcy Kollegialnemu Wszewołodowi Żadowskiemu, Nayłaskawiey rozkazano bydż sprawującym obowiązki Pomochnika St. Petersburskiego Dyrektora Poczty.

— Иль числа избранныхъ Одесскимъ Градскимъ Обществомъ Кандидатовъ, Всемилостивѣшьше повелѣно быть Предсѣдателемъ тамошняго Коммерческаго Суда, состоящему при Новороссийскомъ и Бессарабскомъ Генераль-Губернаторѣ, Чиновникомъ особыхъ поручений, Коллежскому Советнику *Гамалею*, а Старшимъ Членомъ Директору Одесской Государственного Коммерческаго Банка Конторы, Статско-му Советнику *Сливицкому*.

— Вологодскій Гражданскій Губернаторъ Дѣйствительный Статскій Советникъ *Кузьминъ*, Всемилостивѣшьше уволенъ отъ службы.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ дворянствомъ Кандидатовъ, Высочайше утвердить соизволилъ въ званіи Губернскихъ Предводителей Дворянства, Екатеринославскаго Коллежскаго Советника *Герсанова*, Ярославскаго Подполковника *Глѣбова* и Костромскаго Дѣйствительного Статского Советника *Купреянова*.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, состоявшемуся 7 минувш. Января, между прочимъ Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить общимъ правиломъ, чтобы всѣ тѣ дома и другія строенія въ городахъ, какъ частныя, такъ и общественные, кои выстроены или возобновлены владѣльцами онѣхъ и городскими обществами, на выданія имъ изъ казны денежныя ссуды, по случаю потерпѣнныхъ пожаровъ, или на отстройку коихъ будеть вперед отпущенное подобное пособіе, непремѣнно были застрахованы владѣльцами и обществами, на основаніи существующихъ о томъ правиль, во все продолженіе срока, на который выданы ссуды; наблюденіе же за точнымъ исполненіемъ сего правила обязаны имѣть мѣстныи Градскія Полиціи подъ отвѣтственностию градскихъ обществъ. (*Спб. В.*)

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТИЯ.

Австрія.

Вена, 22-го Февраля.

Австрійский Наблюдатель вчерашняго числа содержитъ слѣдующее:

„По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Krakowa, сообщено сообщеній нами 16-го ч. с. м. отъ Повѣренныхъ въ дѣлахъ Покровительственныхъ Державъ Правительству Вольнаго Края нотѣ, назначенный срокъ, въ который, собравшіеся туда революціонные выходцы и эмиссары должны были оставить Krakowskiй округъ, истекъ, безъ принятія со стороны сего Правительства како-либо мѣры, соотвѣтственно сей цѣли. Krakowskiй Сенатъ ограничился изданіемъ къ выходцамъ простаго воззванія, подобнаго напечатанному въ Наблюдатѣ 16-го ч., не предписавъ властямъ мѣръ, какія требуемы были, на основаніи права утвержденія трактатами, отъ Покровительственныхъ Державъ для собственного блага Вольнаго Края, и для безопасности пограничныхъ съ нимъ провинцій, или не употребляя тѣхъ, какія предоставлены были въ его распоряженіе. Симъ образомъ до 16-го ч. вѣчеромъ, явилось въ Подгурже, весьма мало изъ тѣхъ, кои показаны по списку, изъ коихъ немногіе только были настоящими выходцами, а прочіе изъ числа людей, неимѣющихъ постояннаго пребыванія, высланныхъ изъ рабочихъ домовъ и отправляющихся за границу, для своего ирапитанія, какъ между тѣмъ ниодинъ изъ извѣстныхъ начальниковъ партій и изъ числа революціонистовъ не удовлетворилъ сему требованію; но напротивъ, они начали составлять скопища, замышлять самыя сумазбродныя покушенія, и даже хотѣли ворваться въ пограничныи провинціи и возбудить къ тѣщенному сопротивленію. Въ сихъ обстоятельствахъ, Повѣренные трѣхъ Дворовъ, единогласнымъ постановленіемъ, признали, что предстоить необходимость, въ которой, по силѣ данныхъ имъ инструкцій, должно имъ вмѣшаться въ это дѣло. Въ слѣдствіе чего 16 Февраля, вечеромъ, проводили они вмѣстѣ нижеслѣдующую ноту къ Президенту Сената, какъ между тѣмъ Императорско-Австрійскій Повѣренный отъ имени трѣхъ Резидентовъ, пригласилъ Командира Императорскаго войска, расположеннаго на границѣ, Генераль-Майора *Kaufmana*, чтобы онъ съ войскомъ, находящимся подъ его командою, на другой день, т. е. въ первый послѣ назначенаго срока, вступилъ въ Krakowъ. По чому, занятіе Krakowa Императорско-Австрійскимъ войскомъ собраннымъ въ Подгуржѣ, и послѣдовало 17 Февраля предъ полуднемъ, и по сemu поводу, обнародовано слѣдующее объявленіе:

Nota Povѣренныхъ въ дѣлахъ Австрійскаго, Россійскаго и Пруссійскаго Дворовъ къ Президенту и Сенату Вольнаго Города Krakowa, отъ 16-го Февраля 1836 года.

„Нижеподписаныи Резиденты Августѣйшихъ: Императора Россійскаго, Короля Пруссійскаго, а так-

— Z liczby wybranychъ przez Zgromadzenie miasta Odessy Kandydatów, Nayłaskawiey rozkazano bydż Prezydentem tamecznego Sądu Handlowego, zostającemu przy Noworossyjskim i Bessarabskim Jenerał-Gubernatorze, Urzędnikowi do szczególnych poleceń, Radę Kollegialnemu *Gamalejowi*, a starszym Członkiem, Dyrektoriowi Odeskiego Kantoru Handlowego Banku Państwa, Radcy Stanu *Sliwickiemu*.

— Wołogodzki Gubernator Gywilny, Rzeczywisty Radca Stanu *Kuźmin*, Nayłaskawiey uwolniony ze służby.

— JEGO CESARSKA Mość, z dwóch wybranych przez Dworzaństwo Kandydatów, Naywyżey utwierdzić racył na urząd Marszałków Gubernialnych Dworzaństwa, Ekaterynosławskiego, Radę Kollegialnego *Hersewanowa*, Jarosławskiego, Podpólkownika *Hlebowa* i Kostromskiego, Rzeczywistego Radę Stanu *Kuprejanowa*.

— CESARZ JEGO Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 7 zeszłego Stycznia, między innemi Naywyżey rozkazać raczył: postanowić za ogólne prawidło: ażeby wszystkie te domy i inne budowy w miastach, tak prywatne, jak i publiczne, które są wybudowane, albo wznowione przez ich właścicieli i zgromadzenia mieskie, z wydanych im przez Skarb pieniężnych pożyczek, z przyczyny doznanych pożarow, albo na budowanie których udzielona będzie podobna pomoc, koniecznie były assekuriowane przez właścicieli i zgromadzenia, na osnowie będących na to prawideł, przez cały ciąg terminu, na który wydane są pożyczki; pełność zaś, nad ścisłym wykonaniem tego prawidła, obowiązane są mieć miejscowe Policye mieskie pod odpowiedzialnością mieskich zgromadzeń. (G.S.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, dnia 22 Lutego.

Czytamy w Dostrzegaczu Austryackim, daty wczo-raysey, co następuje:

„Według naynowszych doniesień z Krakowá, naznaczony, stosownie do udzielonej w pismie naszym, z dnia 16 b. m., noty Pełnomocników Mocarstw Opiekunycznych, Rządowi tego wolnego kraju, termin, w którym należało zgromadzonym tamże rewolucyjnym wychodniom i emissaryuszom opuścić okrąg Krakowski, upłynął, bez przedsięwzięcia ze strony tego Rządu naymieszkiego, wskazanemu celowi odpowiedniego, środka. Senat Krakowski poprzestał na wydaniu do wychodniów prostego wezwania, podobnego umieszczonego w Dostrzegaczu z dnia 16, bez polecenia władzom średzkim, jakie na zasadzie prawa, przez traktaty uświecone, ze strony Mocarstw Opiekunycznych dla własnego dobra wolnego kraju, i dla bezpieczeństwa graniczących z nim prowincji, żądane były, lub bez użycia tych, które do jego rozporządzenia zostawiono. Tym sposobem, aż do dnia 16 wieczorem, stawiła się na Podgórzu stosunkowo mała bardzo liczba osób, wykazem objętych, z których, niewielką tylko częścią właściwych wychodni, większość zaś, składała się z ludzi, niemających stałego przeznaczenia, odprawionych z domów zarobkowych i udających się za granicę, dla zapewnienia sobie utrzymania życia, kiedy tymczasem ani jeden z pomiędzy znanych naczelników stronnictw i rewolucjonistów nie uczynił zadosyć temu wezwaniu; ale i owszem, zaczęli oni odbywać schadzki, knuwać prawdziwie awanturnicze zamachy, a nawet chcieli wedrzeć się w pograniczne kraje i podniecać do niedorzecznego oporu. Śród takichto okoliczności, uznali Pełnomocnicy trzech Dvorów, przez jednozgodne postanowienie, iż zachodzi przypadek, w którym, na zasadzie udzielonych sobie instrukcji, wypadało im wdać się w tą sprawę. Jakoż podali oni na dniu 16 Lutego, wieczorem, następującą wspólną notę do Prezesa Senatu Wolnego kraju, kiedy tymczasem Dowódca wojska Cesarskiego, nad granicą rozstawionego, Jeherał-Major *Kaufman*, został wezwany przez Cesarsko-Austryackiego Pełnomocnika w imieniu trzech Rezydentów, iżby z wojskiem, pod jego rozkazami będącym, dnia następnego, to jest: pierwszego po terminie dawniej dozwolonym, wkroczyć do Krakowa. Na skutek tego, odsadzenie Krakowa wojskiem Cesarsko-Austryackiem, na Podgórzu zgromadzonem, nastąpiło w dniu 17 Lutego przed południem, a z tego powodu ogłoszone zostało następujące pismo:

Nota Pełnomocników: Austryackiego, Rossyjskiego i Pruskiego, do Prezesa i Senatu Wolnego Miasta Krakowa, z daty 16 Lutego 1836 roku.

Podpisani Rezydenci Nayjaśnieszych: CESARZA Rossyjskiego, Króla Pruskiego, iudzież Pełnomocnik

же овѣреній въ дѣлахъ Императора Австрійскаго, а оснований ноты, которую имѣли честь 9-го ч. подъ Президенту и Сенату Вольнаго Города Кракова, нашлись въ необходимости, по силѣ распоряженій Высокихъ своихъ Дворовъ, учинить Вашему Превосходит. и Сенату дальнѣйшія представленія.

Правительство Кракова, приводя въ исполненіе распоряженія, требуемыя Покровительственными Державами для пользы округа Вольнаго Города смежныхъ провинцій, употребило благовидныя средства, необнадеживающія въ успѣхѣ, такъ, что срокъ назначенный для исполненія оныхъ истекъ, а Правительство не воспользовалось никакими облегченіями и средствами, великодушно предоставлennыми съ цѣллю его власти, и симъ образомъ обнаружило, что оно не только не въ силѣ исполнить обязательствъ предписанныхъ въ статье трактата 3 Мая 1815 г., касательно выходцевъ и лицъ осужденныхъ законами, но даже не показываетъ ревности удовлетворить онымъ. Три Державы проникнутыя обязанностями, возложенными на нихъ касательно округа Вольнаго Города Кракова, какъ на Покровительственные Державы, и вынужденныя необходимостю положить преграду беспорядку, угрожающему спокойствію сего края и смежныхъ провинцій; принявъ напослѣдокъ во вниманіе, что ихъ ручательство за неутралитетъ вольнаго края, дотолѣ только остается въ своей силѣ, пока сей край самъ съ своей стороны исполняетъ условія, отъ коихъ единственно зависитъ можетъ неутралитетъ его; — находятся въ необходимости, собственными средствами, исполнить то, что признали нужнымъ для достиженія цѣли, т. е. для возвращенія мирнымъ жителямъ сего края покоя, и для сохраненія своихъ Государствъ отъ революціонныхъ волненій, пучиною коихъ городъ Краковъ и его округъ. И потому нижеподписаніе честь имѣютъ уведомить Г. Президента и Сенатъ, что войска подъ командою Г. Генераль-Майора *Kaufmana*, именемъ трехъ Покровительственныхъ Державъ займетъ городъ и округъ Кракова. Предмѣтъ сего занятія, состоять въ совершенномъ очищеніи отъ революціонныхъ выходцевъ, эмиссаровъ пропаганды и людей праздно-шатающихся, со временемъ Польской революціи накопившихъ въ Краковѣ и его округѣ, и оттуда распространявшихъ преступныя свои дѣйствія до смежныхъ провинцій. По достижениіи сей цѣли и вдовреніи порядка въ краѣ Вольнаго Города Кракова, войска трехъ Дворовъ немедленно выступятъ изъ сего края. На счетъ содержанія войска, дотолѣ, пока оно оставаться будетъ въ округѣ Кракова, должны прилагать стараніе, какъ сего требуетъ порядокъ; на сей предметъ Сенату сообщено, назначить льда, съ коими военное начальство займетъ устройствомъ всего, относящагося къ сему предмету. Дѣйствіе Правительства и судебныхъ мѣстъ не встрѣтить препятствія; то, что касается до всеобщей безопасности и исполненія мѣръ, принятыхъ заботливостью о пользѣ Кракова, трехъ Покровительственныхъ Дворовъ, все это должно быть предоставлено въ особенности назначенной къ сему воинской власти. Нижеподписаніе честь имѣютъ препроводить Г.-ну Президенту и Сенату объявленія, которыя поручено Генералу *Kaufmanu* тотчасъ по вступленіи войска обнародовать, и притомъ просить Вашего Превосходит. постараться, дабы всѣ препровождаемые здѣсь документы на Нѣмецкомъ и Польскомъ языкахъ, приведены были во всеобщее извѣстіе. — Краковъ 16 Февраля 1836 г.

(подписано) *Hartmann.*

Э. Баронъ фонъ *Унгерн-Штернбергъ.*
Limanin."

— Извѣстному здѣшнему Астроному *Littrowu*, Императоръ изволилъ пожаловать Дворянское званіе.

— Сюда прибыль Графъ *Gonfalonieri*, уволенный изъ Шпильберга (подъ Брюномъ), и будетъ сосланъ въ Америку. (D. P.)

— Эрцгерцогъ *Palatinz* 17-го ч. обратно выѣхалъ въ Пресбургъ. — Герцогъ *Ferdinand* Саксенъ-Кобургскій, 25-го ч. с. м. отправляется чрезъ Брюссель въ Лондонъ, гдѣ встрѣтится съ своимъ сыномъ, слѣдующимъ въ Лиссабонъ.

— Изъ Венгрии пишутъ, что на прошедшій недѣльѣ близъ Платенскаго озера чувствуемо было землетрясеніе; во время коего, на берегу озера видны были вулканическія изверженія, коими тамошніе жители весьма устрашены. Съ сего времени вода выбрасывается на берегъ множество рыбы, которая кажется свареною. (G. C.)

ПРУССІЯ.

Berlin, 7-го *Марта.*

Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Королевско-Саксонскомъ Дворѣ, Дѣй-

N. Cesarza Austryackiego, powojując się na notę, która mieli zaszczyt podać na dniu 9 b. m. JW. Prezesowi i Senatowi Wolnego Miasta Krakowa, znaleźli się znie-woleni, namocy rozporządzeń Wysokich swoich Dwo-rów, do uczynienia dalszych przedstawień JW. Panu i zacnemu Senatowi.

„Rząd Krakowa, przywodząc do skutku rozporządzenia, żądane przez Opiekuńce Mocarstwa dla dobra obwodu Wolnego Miasta i przyległych prowincji, u-żył średzków pozornych, niezarządzających za pewność skutku, tak dalece, że upłynął czas, zostawiony do ich wykonania, a Rząd nie zrobił żadnego użytku z ułatwieniem średzków, zostawionych mu wspaniałomyślnie w tym celu, a tym sposobem okazał, że nie tylko nie ma siły wykonania zobowiązań, wypływających z 6-go art. traktatu 3 Maja 1815 roku, dotyczących wychodźców i osób podpadających pod prawo, ale nawet nie okazuje woli uczynienia im zadosyć. Trzy Mocarstwa, przejęte obowiązkami, które na nie są włożone, względem obwodu Wolnego Miasta Krakowa, jako na Mocarstwa Opiekuńce, tudzież zniewolone koniecznością, położenia tamy nieporządkowi, zagrażającemu spokojo-nosci tego kraju i przyległych prowincji, zważywszy nakonie, że ich gwarancja, zarządzająca neutralność Wolnego kraju, tylko dopóty trwa w swojej sile, dopóki ten kraj, ze swojej strony, sam dopełnia warunków, na których jedynie jego neutralność spoczywać może; — widzą się zniewolone do wykonania własnymi średzkami tego, co uznały za nieodzowne, dla dopięcia celu, to jest: do zapewnienia spokoynym mieszkańcom tego kraju, pokoju, i do ochronienia swoich państw od rewolucyjnych popędów, których ogniskiem jest miasto i obwód Krakowa. Podpisani zatem, mają ho-nor donieść JW. Prezesowi i Senatowi, że wojska pod rozkazami Pana Jenerał-Majora *Kaufman*, zajmą w imieniu trzech Opiekuńczych Mocarstw miasto i obwód Krakowa. Celem tego osadzenia wojskowego, jest zupełne wypędzenie rewolucyjnych wychodźców, emisariuszów propagandy i ludzi bez zatrudnienia, którzy od czasu rewolucji Polskiej nagromadzili się w Krakowie i w jego okręgu, zatładz zaś zbrodnicze swoje zabiegi do sąsiadnych rozszerzali krajów. Gdy ten cel zostanie osiągnięty i porządek w Wolnym kraju Kra-kowa trwale zapewniony, natenczas wojska trzech Dwo-rów, usuną się niezwłocznie z kraju tego. Około utrzymania wojska, tak długo, jak w okręgu Krakowa pozostawać będzie, należy mieć staranie, jak tego porządek rzeczy wymaga. W tym więc celu, wezwany jest Senat do wyznaczenia osób, z którymi władza wojskowa zajmie się uregulowaniem wszystkiego, cokolwiek tego przedmiotu dotycze. Działalność Rządu i Sądów nie dozna przerwy; spoczywa to jednak w naturze rze-czy samey, iż w tem wszystkim, co dotycze utrzyma-nia publicznego bezpieczeństwa i wykonania średzka, przez trosliwość o dobro Krakowa trzem Opiekuńczym Dworom doradzonego, to wszystko, upoważnio-nej do tego w szczególności władzy wojskowej, pozostawione bydż musi. Podpisani, mają nareszcie zaszczyst udzielić JW. Prezesowi i Senatowi obwieszcze-nia, które polecono ogłosić Jenerał-Majorowi *Kaufma-nowi*, w tey samej chwili i zaraz po wkroczeniu wojska, pod jego rozkazami zostającego, a przytem upraszają Waszą Excellencyą, aby staraniem jego, te wszy-stkie dokumenta, jak tu są załączone, w Niemieckim i Polskim języku do publicznej wiadomości podane by-ły. — W Krakowie dnia 16 Lutego 1836 roku.

(podpisano) *Hartmann.*
E. Baron von *Ungern-Sternberg.*
Liehmann."

— Znanemu Astronomowi tutejszemu *Littrow* raczył N. Cesarz udzielić dyplom szlachecki.

— Przybył tu Hrabia *Gonfalonieri*, uwolniony ze Spielbergu (pod Brünn), ma bydż zawieszony do Ame-ryki. (D. P.)

— Arcy-Xiaje *Palatyn*, wyjechał dnia 17 z powró-tem do Presburga. — Xiaje *Ferdynand* Sasko-Koburg-ski, udaje się 25 b. m. przez Bruxellę do Londynu, gdzie zjedzie się z synem swoim, jadącym do Lisbony.

— Z Węgier donoszą, że w zeszłym tygodniu dało się uczuć nad jeziorem Plateńskim trzęsienie ziemi, w czasie którego pokazały się wybuchi wulkaniczne na brzegu tegoż jeziora, śród gęstych błyskawic i grzmotów, którymi tamtejsi mieszkańcy przerażeni zostali. Odtąd wyrzuca woda na brzeg znaczna ilość ryb, które zdają się bydż ugotowane. (G. C.)

PRUSSIA.
Berlin, dnia 7 Marca.

Rzeczywisty Radca *Tayny*, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy Królewsko-Saskim Dworze

(1)

ствительный Тайный Советникъ *Горданъ*, 5-го ч. с. м., изъ Дрездена, а Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Французовъ при нашемъ Дворѣ, вчера изъ Парижа, сюда прибыли.

Франция.
Парижъ, 22-го Февраля.

Въ нынѣшнемъ Мониторѣ напечатаны пять декретовъ о составлении нового Министерства: Г. *Тьерь* назначенъ Президентомъ Совета и Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ; Господинъ *Созе* Великимъ Хранителемъ Печати и Министромъ Юстиціи и Духовныхъ Дѣлъ; Г. *Монталивъ*, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ; Г. *Пасси*, Каммерціи; Баронъ *Пеле* (*Relet de la Lozère*), Народного Просвѣщенія; Министры Военный, Маршаль *Мезонъ*; Морской, Адмиралъ *Дюпперръ*; и Финансовъ, Графъ *д'Аргу*, остались на своихъ мѣстахъ. Вышли Герцогъ *de Броми*, *Гизо*, *Дюшатель* и *Персиль*. Достойно замѣчаній, что троѣ новыхъ Министровъ, Гг. *Созе*, *Пасси* и *Пеле*, суть Вице-Президенты Палаты Депутатовъ. Г. *Тьерь*, въ нынѣшнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, объявилъ ей о сей перемѣнѣ слѣдующими словами: „Кабинетъ, получивъ новое образованіе, считаетъ обязанностю изложить свои правила предъ Палатою, не дожидаясь ея вопроса объ этомъ предметѣ. По упраздненіи послѣдняго Кабинета, къ которому я имѣлъ честь принадлежать, Король счелъ за нужное составить новый изъ членовъ сей Палаты, и въ сихъ обстоятельствахъ, я убѣжденъ въ томъ, что избранные мною товарищи столько же согласны во мнѣніяхъ со мною, какъ и прежде: единственою нашею цѣллю будетъ благо отечества. Чувствуя необходимость объявить, что я нынѣ руководствуюсь неизмѣнно тѣми же правилами, которымъ слѣдовать въ то время, когда Король въ первый разъ поручилъ миѣ должность Министра: миръ и общее благоденствіе суть основы системы, отъ которой мы никогда не уклонимся. Усмиреніе крамолъ, еслиъ онѣ гдѣ либо возникли — вотъ путь, которымъ мы будемъ слѣдовать неизмѣнно. Въ заключеніе прошу Палату о снисходительности ко всемъ моимъ товарищамъ, особенно ко мнѣ. Мы имѣемъ надобность въ вашемъ содѣйствіи, Милостивые Государи, если хотимъ, чтобы труды наши были не безполезны, и надѣемся, вы намъ въ томъ не откажете.“ (C. Pz.)

23-го Февраля.

Пишутъ изъ Монса, что тамъ открыто покушеніе для уничтоженія чугунной дороги, проведенной до важнѣйшихъ пріисковъ каменнаго угля въ Фленѣ. 15-го ч. въ то время когда сей злодѣйской умыселъ, хотѣли привести въ исполненіе, прибыла на мѣсто вооруженная сила и воспрѣпятствовала сему предприятію.

— Гг. *Поннере* и *Рекурз*, о коихъ *Пепинъ* въ показаніяхъ своихъ упоминалъ уже послѣ приговора, прекословить въ газетахъ дѣйствительности сего доноса. Г. *Рекурз* утверждаетъ, что никогда не зналъ и не видѣлъ *Пепина* и не имѣлъ съ нимъ никакихъ сношеній. Въ сей протестаціи дѣлаетъ онъ замѣчаніе, что не трудно всякаго обвинить, упустивъ средства удостовѣриться очною ставкою.

— Флотъ, предназначенный къ Антильскимъ островамъ, состоять будетъ изъ 18 кораблей.

— Извѣстному писателю, Г. *Юлію Жанену*, пожалованъ крестъ Почетнаго Легіона.

— Изъ Англійскихъ газетъ, узнали мы слѣдующія подробности изъ Сѣверной Испаніи. „Поѣлику требование Генерала *Кордовы* перейти черезъ Французскую границу, дабы занять тыль у Карлистовъ не имѣло успѣха: то онъ 15-го ч. возвратился въ Рансеваль, а на другой день съ частію войска двинулъся въ Логроно. До выступленія изъ Наварры велѣлъ онъ Генералу *Иріарте*, чтобы онъ съ 4,000 войска, находящагося подъ его командою, растянулся кордонъ на линіи между Пампелуною и Балькарлосъ, составляющей около 10 миль пути. *Журегу* еще 11-го ч. прибылъ изъ Сантандера въ Португалету съ 2 баталіонами пѣхоты. Съ появленіемъ его отступили Карлисты, но 14-го ч. опять возвратились и открыли сильную пушечную пальбу изъ 4 орудій на городъ Ст. Себастіанъ, занятый нынѣ 2,000 войска Королевы; Карлисты сильно оный блокируютъ, но не причинять ему большаго вреда, кроме поврежденій пулями: ибо съ моря получаетъ онъ продовольствіе, амуницію и всѣ военные припасы. На счетъ мѣстопребыванія вспомогательного Португальского Корпуса, нѣть еще точныхъ извѣстій, однакожъ сообщаютъ изъ Лиссабона, что ему послано повелѣніе соединиться съ Сѣвернымъ Испанскимъ войскомъ. Англійскіе баталіоны безпрестанно занимали окрестности Виттори, а именно Пено Серрада, между тѣмъ какъ Генералъ *Эспарtero* съ цѣлою Испанской дивизіею стоялъ по не-

rze, *Jordan*, dnia 5 t. m. z Drezna, a Posef na wyyczayny i Minister Pełnomocny K. J. Francuzoworzy naszym Dworze, z Paryza, wezora tu przybyli.

FRANCJA.
Paryzъ, dnia 22 Lutego.

W dzisiejszym Monitorze wydrukowane sa jec postanowien o skladzie nowego Ministerium: P. *Thiers* mianowany Prezydentem Rady i Ministrem Stosunkow Zewnetrznych; P. *Sauzet*, Wielkim Straznikiem Piczej, oraz Ministrem Sprawiedliwosci i Spraw Duchownych; P. *Montalivet*, Ministrem Spraw Wewnetrznych; P. *Passy*, Ministrem Handlu; Baron *Pelet*, Naroedowego Oswiecenia; Ministrowie: *Woyskowy*, Marszalek *Maison*, Morski Admirał *Duperré*, i Skarbu, Hrabia *d'Argout*, pozostali na swych miejscach. Wyzli z Ministerium Xiâze *Broglie*, *Guizot*, *Duchatel* i *Persil*. Godna uwagi, ze wszyscy trzej nowi Ministrowie, PP. *Sauzet*, *Passy* i *Pelet*, sa Vice-Prezydentami Izby Deputowanych. P. *Thiers*, na dzisiejszem posiedzeniu Izby Deputowanych, uwiadomil ja o tey odmianie w slowach nastepujacych: „Gabinet, nowe otrzymany uksztalcenie, uważa sie za obowiazek wlozyć swe prawidla Izbie, nie czekajac na jey o tem zapytanie. Po skassowaniu ostatniego Gabinetu, do którego mialem honor nalezeć, Król za potrzebna osadził, nowy zložyc Gabinet z Czlonków tey Izby, a w okolicznościach takich, pewny jestem, że wybrani przeze mnie towarzysze, również zgodni sa w zdaniach ze mną, jak i dawnieysi: celem naszym jedynym będzie dobro oyczyzny. Czuje istotną potrzebę oswiadczyc, że ja i teraz trzymam się nieodstępnie tychże prawideł, których trzymałem się, kiedy Król pierwszy raz powierzył mi urząd Ministra: pokoy i dobro powszechne sa zasadami systematu, którego nigdy nie odstąpiemy. Uśmierzanie rokosów, jesliby gdzie jeszcze powstały — jest drogą, którą postepowac chcemy statecznie. W koncu, proszę Izby o przychylną wzgledność ku wszystkim moim towarzyszom, a szczegolnie ku mnie. Potrzebujemy WWPanów pomocy, jezeli chcemy, ażeby prace nasze nie byly bezpozyteczni, i spodziewamy sie, że jey nam nie odmówicie.“ (P.P.)

Dnia 23.

Piszà z Mons, že odkryto zamach, wymierzony na zniszczenie kolei żelaznej, założonej do sławnego kopalni węgla kamiennego w Flenn. Dnia 15, właśnie gdy zamierzono ten czyn zbrodnicy przywiezli do skutku, przybyła na miejsece siła zbrojna i nie dopuściła jego wykonania.

— PP. *Ponneray* i *Recurt*, o których wspominał *Pepin* w zeznaniach swoich juž po zapadłym wyroku, zaprzeczyli w pismach publicznych rzetelnoſci tego podania. Pan *Recurt* zapewnia, iż nigdy nie widział, ani znał *Pepina*, i naumniejszych nie miał z nim stosunków. Czyni on w reklamacji swojej uwagę, iż nie trudno jest zrobić komu zarzut, uprzejmawszy sposobność koniecznej w takim razie konfrontacji.

— Flotta, do Antillów przeznaczona, składać się będzie z 18-tu okrętów.

— Znany pisarz, Pan Juliusz *Janin*, został ozdobiony krzyżem Legii Honorowej.

— Dowiadujemy się z gazet angielskich o następujących szczegółach z Północnej Hiszpanii: „Gdy żądanie Jenerała *Kordowy*, aby mu wolno było przekroczyć territorium francuskie dla zayścia w tyk Karlistom, nie wziskoło skutku, tenże wrócił jeszcze na dniu 15 do Rencesvalles, a nazajutrz posunął się z częścią wojska do Logrono. Przed oddaleniem się z Nawarry, rozkazał Jenerałowi *Iriarte*, aby z 4,000 wojskiem, pod jego komendą będącym, rozciągnął kordon na linii między Pamploną a Balcarlos, do 10 godzin drogi wynoszącej. *Jauregu*, przybył jeszcze na dniu 11 z Santander do Portugaletty we 2 bataliony piechoty. Za jego pokazaniem się, cofnęli się Karolisi, ale powrócili znowu na dniu 14 i mocny ogień działy z 4 armat przeciwko miastu rozpoczęli. St. Sebastian, zajmowane teraz przez 2,000 ludzi z wojska Królowej, blokują Karolisi bardzo ściśle, lecz nie wiele mu zapewne zrobią, chociaż dotąd jest od ich kul znacznie uszkodzone, ponieważ bywa zaopatrywane morzem w żywność, amunicję i wszelkie potrzeby wojenne. — O stanowisku posiłkowego wojska Portugalskiego, nie mamy pewnych wiadomości; donoszą wszakże z Lisbony, że posłano mu rozkaz przyłączenia się do północnego wojska Hiszpańskiego. Bataliony angielskie, zajmowały bez przerwy okolice Vittorii, a mianowicie, Pena Gerra da, gdy tymczasem Jenerał *Espartero*, stał z całą dywizją Hiszpańską w nieodległym od tego miejseca Tre-

далеку сего мѣста въ Тревино. Между Англичанами произошли большія неудовольствія; исколько Офицеровъ возвращаются въ Англию. Жалуются на Генерала Кордову, что онъ съ завистью смотрѣтъ на Англичанъ, а въ особенности на Генерала Эванса; говорятъ даже, что онъ отчасти доброхотствуетъ Карлистамъ. Таковыя догадки выводятъ изъ того, что послѣ сраженія, произшедшаго 6 и 17 ч., онъ самъ отступилъ, а Эвансу, командовавшему правымъ крыломъ, велѣлъ податься впередъ, отъ чего онъ съ своимъ легиономъ и двумя Испанскими баталіонами, легко могъ бы быть окружены всею силою Карлистовъ, если бы воспользовавшись ночью темнотою, не отступилъ поспѣши. Генералъ Бернель, командовавшій лѣвымъ крыломъ, узнавъ о опасности, какой подвергалася Эвансъ съ своимъ отрядомъ, дѣлалъ Генералу Кордосѣ явные упреки.⁶

— Во время пребыванія своего въ Ст. Жанъ-Пье-де-Портъ, Генералъ Кордоса не видѣлся съ самимъ Генераломъ Гариспе, который вѣроятно симъ образомъ хотѣлъ избѣгнуть непріятности, сдѣлать ему отказъ. Испанскаго Вожда, принималъ Генералъ Мерлинъ, подъ предлогомъ, что Генералъ Гариспе внезапно заболѣлъ. — На дніяхъ отправлены изъ Франціи по требованію Г. Мендизабала, значительныя денежныя суммы въ армію Генерала Кордовы. Онѣ предназначены на тотъ конецъ, чтобы поддержать восстаніе въ пользу Королевы въ долинѣ Ронкаль.

— Въ Байоннѣ набираютъ нынѣ Унтеръ-Офицеровъ для двухъ баталіоновъ, кои предположено нынѣ со-ставить для Королевы Изабеллы,

— Для нынѣшней выставки художествъ прислано уже 3,500 картинъ и статуй.

— Изъ Бурбона Вандейскаго уведомляютъ, что почитаемый первымъ зачинщикомъ бунта въ Вандее, известный Робертъ де Лазардьеръ, именующійся также Робертомъ Шательнеръ, явился добровольно изъ Джерсея, гдѣ онъ укрывался, дабы освободиться отъ приговора, по силѣ коего въ отсутствіи осужденъ былъ на смерть.

— Подтверждается извѣстіе, что Англійскій флотъ вошелъ въ Барселлонскій портъ.

— Принцы Саксенъ-Кобургскіе *Ferdinand* и *August*, прибудутъ на сихъ дніахъ въ здѣшнюю столицу, гдѣ намѣрены пробыть 8 дней, прежде отѣзда изъ Лондона въ Лиссабонъ.

— *Constitutionnel* пишетъ: „При нынѣшней перемѣнѣ Кабинета важнѣе всего, то, что изъ него исключены Доктринеры. Еслибы даже новый составъ Кабинета и не былъ удовлетворителенъ: то уже и для тѣхъ выгодъ, какія онъ доставляетъ, онъ будетъ хорошо принятъ.“ (G. C.)

27-го Февраля.

Россійскій Посланникъ поднесъ вчера Королю въ приватной аудіенціи отвѣтъ своего Монарха, на письмо отзывающее Маршала Мезона.

— На вчерашнемъ балѣ у Президента Палаты Депутатовъ, находилось много офицеровъ, но ни одно-го не было изъ національныхъ гвардейцевъ въ мундирѣ, что всѣмъ чрезвычайно понравилось. Герцоги Орлеанскій и Немурскій, удостоили балъ своимъ присутствиемъ; но пробыли только до 11 часовъ.

— *Journal du Commerce* напечаталъ вѣсть, будто бы въ середу въ Министерскомъ Совѣтѣ постановлено, занять Сѣверный Африканскій берега только въ двухъ пунктахъ, въ Орамѣ и Алжирѣ, и что въ нихъ будетъ только 6,000 чel.

— *Messager*, который кажется находить некоторое удовольствие, сообщать о болѣзняхъ высокихъ особы, совершенно здоровыхъ, и нынѣ съ достовѣрностью пишетъ, что Герцогъ Бордосскій опасно боленъ кровотечениемъ.

28-го Февраля.

Король занимался вчера съ Президентомъ Совѣта и Министромъ Торговли.

— Вчера послѣ засѣданій Палаты Депутатовъ, Г. Дюпенъ имѣлъ у Короля аудіенцію.

— Вчера чрезъ Лондонъ получено здѣсь извѣстіе, о принятии Сѣверо-Американскими Штатами посредничества въ спорѣ съ Франціею, также и вѣкуческія письма, вчера на пароходѣ *Mont-Réal* полученные, единогласно повторяютъ, что въ краяхъ Штатовъ споръ сей почитаютъ конченнымъ.

29-го Февраля.

Всѣ Министры обѣдали у Короля. Вечеромъ Англійскій Посланникъ былъ принятъ Е. В-мъ.

— Говорятъ, что Доктринеры, требовать будутъ отъ Г-на Тьера объясненія, на счетъ трехъ или четырехъ существенныхъ пунктовъ общей политики.

— На счетъ понесенной потери, Маршаломъ Клерелемъ, во время отступленія изъ Тремецена, ничего еще въ точности неизвѣстно. Самъ Маршалъ боль-

vino. Między Anglikami objawiało się wielkie zniechęcenie; kilku oficerów wraca do Anglii. Zarzucają Jenerałowi Kordowie, że zawistnem okiem patrzy na Anglików, a w szczególności na Jenerała Evansa; mówią nawet, że sprzyja po części Karolom. Podobne wnioski, wyprowadzają z tey okolicznościami, że po bitwie na dniu 16 i 17 stoczonej, sam cofnął się, Evansowi zaś, który prawem skryzdem dowodził, kazał na przód postąpić, przez co tenże z swoją legią i dwoma batalionami hiszpańskimi, mógł bydzie przez całą potęgę Karolistów otoczony, gdyby korzystając z ciemnej nocy, spiesznie się nie cofnął. Jenerał Bernal, dowodzący lewym skryzdem, dowiedział się o niebezpieczenstwie, na jakie Evans ze swymi był narażony, czynił z tego powodu jawne wyrzuty Kordowie.⁶

— Jenerał Kordowa, podczas pobytu swego w St. Jean-Pied de Port, nie widział się z samym Jenerałem Harispe, który chciał zapewne uniknąć tym sposobem nieprzyjemności, dania tamtemu odmównej odpowiedzi. Hiszpańskiego Wódza przyjmował Jenerał Merlin, pod pozorem, że Jenerał Harispe zasłabł niespodzianie. — W tych dniach, wysłano z Francji, na wezwanie Pana Mendizabala, znaczne summy pieniężne, do wojska Jenerała Kordowy. Przeznaczone są, aby popierać w dolinie Roncal poruszenia, na korzyść Królowej wzniecone.

— W Bayonne, werbują teraz podoficerów do dwóch, dla Królowej Izabelli, mających się utworzyć batalionów.

— Na tegoroczną wystawę sztuk, nadesłano już 3,500 obrazów i posagów.

— Donoszą z Bourbon Vendée, że miany za pierwszego sprawcę buntu w Wandei, znany Robert de Lazardiere, mianujacy się tak¿e Robert des Chataigniers, stawił się dobrowolnie z Jersey, gdzie miał schronienie, a to w celu uwolnienia się od wyroku, mocą którego był zaocznie na śmierć skazany.

— Potwierdza się wiadomość, że flotta angielska wpłynęła do portu Barcellony.

— Księgi Sasko-Koburgscy, Ferdynand i August, spodziewani są w tych dniach w tutejszej stolicy, gdzie przez dni 8 zabawić postanowili pierwsi, nim się ujadzą przez Londyn do Lizbony.

— *Constitutionnel* powiada: „Przy terazniejszej zmianie Gabinetu, ta okoliczność jest nawyâniejszą, że wyłączeni są z niego Doktrynerowie. Gdyby nawet nowy skład Gabinetu nie był zadowalającym, zawsze przecież już dla tych samych korzyści, jakie się w nim znajdują, przygotowany do dobrze.“ (G. G.)

Dnia 27.

Poseł Rossyjski, wczora rano, złożył Królowi na audyencji prywatnej odpowiedź Monarchy swojego, na list odwołujący Marszałka Maisona.

— Na zawczorajszym balu u Prezydenta Izby Deputowanych, znajdowało się wiele oficerów wojskowych, ale żadnego gwardyaka narodowego w mundurze, co niezmiernie się wszystkim podobało. Księga Orleański i Nemourski obecnościami swoją bal zaszczycili, ale zabawili tylko do godziny 11-tej.

— *Dziennik Handlowy* umieścił za pogłoskę, że we źródłach na Radzie Ministrów postanowiono, osadzenie Afrykańskich brzegów północnych do dwóch tylko punktów, Oranu i Algieru ograniczyć, i że w nich tylko 6,000 ludzi pozostać.

— *Messager*, który zdaje się mieć jakieś upodobanie w tem, żeby dönowić o chorobie wysokich osób, które się zupełnie dobrze mają; tak i teraz z zupełnie pewnościami pisze, że Księże Bordeaux niebezpiecznie chory na krewotok.

Dnia 28.

Król pracował wczora z Prezydentem Rady i Ministrem handlu.

— Wczora po sessyi Izby Deputowanych Pan Dupin miał posłuchanie u Króla.

— Wczora przez Londyn przyszła tu wiadomość o przyjęciu przez Stany Zjednoczone Amerykańskie pośrednictwa w sporze z Francją. Wszystkie też listy kupieckie, wczora na statku pocztowym, *Mont-Réal*, otrzymane, jednozgodnie to powtarzają, że w krajach Stanów spór ten za ułatwiony uważały.

Dnia 29.

Wszyscy Ministrowie byli na obiedzie u Króla. Wieczorem Poseł Angielski był od J. K. Mci przyjęty.

— Mówią, że Doktrynerowie, żądać będą w Izbie od P. Thiers kategorycznego wyjaśnienia się względem trzech lub czterech istotnych punktów polityki po-wszechnej.

— O poniesionej stracie przez Marszałka Clauzel w odwrocie z Tremezent, nic nie ma jeszcze dokładnego. Sam Marszałek chory do Algieru powrócił, i dla od-

ной возвратился въ Алжиръ и для поправленія здравья, на некоторое время намѣренъ прибыть во Францію. (A.P.S.Z.)

zyskania zdrowia na niejaki czas do Francji ma przybydż. (A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.
Лондонъ, 26-го Февраля.

Здѣшнія газеты сообщаютъ изъ Стамбула отъ 20-Января, что Капитанъ-Паша доставилъ изъ Самоса 17 чел., коихъ мѣстныя начальства признали какъ главныхъ зачинщиковъ послѣдняго сопротивленія жителей сего острова. Такоже прибылъ въ Стамбуль 4 Албанскіе Паши, которыхъ Румелій Валесій прислали, какъ пленниковъ Тагиръ-Паши.

— По письмамъ и газетамъ, полученнымъ изъ Нью-Йорка, Президентъ Соединенныхъ Штатовъ принялъ предложеніе Англію посредничество въ Французскихъ дѣлахъ. (G. C.)

— Сопротивленіе нашего Правительства въ признаніи права умершаго Принца Йоркскаго, на счетъ рудниковъ въ Новой Шотландіи, которые Георгъ III даровалъ ему, и сіе пожалованіе утвердилъ Георгъ IV, было поводомъ, что заимодавцы поминутаго Принца, имѣли публичное собраніе, въ которое пригласили Члена Парламента, имѣющаго значительное вліяніе, въ намѣреніи сочинить прошеніе въ Парламентъ.

— Ежедневно ожидаемъ сюда изъ Парижа Г-на Бомона, избраннаго Членомъ Парламента въ Нортумберландѣ; онъ будетъ имѣть въ семъ году 130,000 фунт. стер. съ большихъ свинцовыхъ рудниковъ въ Сѣверной Англіи.

— 23-го ч. с. м., Г. Юме подалъ въ Нижнемъ Парламентѣ предложеніе противу общества оранжистовъ, совѣту обратиться къ Королю съ просьбою, чтобы онъ изволилъ удалить отъ должностей всѣхъ тѣхъ, кои известны, какъ члены поминутаго общества. Но важнѣе сего предложенія были письма, кои онъ представилъ Палатѣ, въ удостовѣреніе, что общество стремится къ тому, чтобы покрайней мѣрѣ въ Англіи и Шотландіи, не только военныхъ вовлечь въ свое дѣло, но даже и народъ, для испроверженія нынѣшняго Министерства. Начальниками тайныхъ дѣствий были: Ферманъ, а также Лорды Кеніонъ и Винфордъ.

— Лордъ Джонъ Руссель въ рѣчи, коей умѣренность и благоразуміе одобряютъ даже самые враги Министерства, совѣтоваль смягчить предложеніе Г. Юме, тѣмъ, чтобы въ совѣтѣ просили Короля, употребить такія средства, какія мудрость его признаетъ приличными, для прекращенія всѣхъ политическихъ обществъ, соединенныхъ тайными знаками и религіозными связями, а именно ложу оранжистовъ. Когда изъ происшедшаго узнали, что сіи ложи будутъ закрыты: то Г. Максвель и Полковники Вернеръ и Персеваль объявили, что лишь только Е. Велич. обнаружитъ по сему предмету свое мнѣніе, они сами выступятъ изъ сего общества и употребятъ свое вліяніе къ совершенству его уничтоженію. Они только просили не оскорблять чести членовъ и не объявлять Членовъ Общества. Лордъ Станлей и Г. Пиль поддерживали сіе прошеніе. О'Коннель также показалъ снисхожденіе; но Министръ былъ непоколебимъ, и даль понять, что должно непремѣнно объявить Членовъ Общества, на что оранжисты и друзья ихъ, избѣгая вѣроятно раздора между торіями, согласились и такъ единомысленно принять требование Министра.

— Король отвѣчалъ уже на адресъ Нижнаго Парламента, касательно уничтоженія оранжистовъ, совершенно соглашаясь на желаніе, объявленное въ адресъ. Съ большимъ любопытствомъ ожидаютъ послѣдствій сего постановленія Монарха. (D. P.)

1-го марта.

Королева нѣсколько дней по поводу простуды сильно хворала, но съ позавчерашнаго дня ей лучше.

— Дипломатическія связи между нашимъ и Гагскимъ Кабинетомъ, совершенно возстановлены, и съ назначеніемъ Сира Кромвелла-Дисброве, Уполномоченнымъ въ Гагу, послѣдовало прибытіе въ Лондонъ Г-на Деделя, который будеть чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ Нидерландскаго Короля при Англійскомъ Дворѣ. (A.P.S.Z.)

НОРВЕГІЯ.

Христіанія, 18-го Февраля.

Открытие Высшаго Государственнаго Судилища Стортинга Норвежскаго, происходило 10-го Февраля. Король произнесъ по сему случаю сію рѣчь:

„Господа!

„Прошло 22 года съ тѣхъ поръ, какъ жители сего полуострова оставили гибельную вражду. Союзъ, заключенный по волѣ Прорицанія, истребилъ несо-

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 26 Lutego.

Gazety tutejsze donoszą ze Stambułu pod d. 20 Stycznia, iż Kapitan Basza sprowadził z Samos 17 ludzi, których władze miejskie wskazały, jako głównych sprawców ostatniego oporu mieszkańców tey wyspy. Przybyli także do Stambułu czterej Baszowie Albańscy, których Rumelli-Walessi posłał jako jeńców Tahir-Baszy.

— Według listów i gazet, otrzymanych z Nowego Yorku, Prezydent Stanów Zjednoczonych, przyjął ofiarowane przez Anglię pośrednictwo w sprawie francuskich.

— Wzbranie się Rządu naszego w uznaniu praw zmarłego Księcia York do kopalni w Nowej Szkocji, które Jerzy III darował mu, a których darowiznę Jerzy IV potwierdził, spowodowało wierzycieltego Księcia, do odprawienia publicznego zgromadzenia, na które wezwali członka Parlamentu, znaczny wpływ mającego, i na którym mają ułożyć petycję do Parlamentu.

— Codzien spodziewamy się tu przybycia z Paryża Pana Beaumont, który jest członkiem Parlamentu, obranym w Northumberland, i który w roku bieżącym mieć będzie dochód 130 000 funt. szterl. z wielkich kopalni ołowiu w północnej Anglii.

— Dnia 23 b. m. Pan Hume uczynił w Izbie Niższej zapowiedziany wniosek przeciw Towarzystwu Oranżystów, aby podano Królowi Jmci prośbę, iżby raczył od pewnych urzędów oddalić tych wszystkich, którzy są znani jako członkowie wspomnionego towarzystwa. Lecz ważniejsze od tego wniosku były listy, które złożyły Izbie, a które niejako przekonywały, iż dążność tego towarzystwa, jest, przynajmniej w Anglii i Szkocji, aby, nie tylko wojskowych wciągnąć do swego interesu, lecz oraz i lud. celem obalenia tajnego ministeryum. Naczelnikami tajnych usiłowań byli: Fairman, oraz Lordowie Kenyon i Wynford.

— Lord John-Russel, w mowie, którymi umiarkowanie i roztropność, chwałą nawet nawiąski przeciwnicy Ministeryum, radził zlagodzić wniosek Pana Hume w tym sposobie, aby w addressie upraszczano Króla Jmci o użycie środków, jakie mądrość jego uzna za dobre, aby załamać wszystkie polityczne towarzystwa, połączone tajnymi znakami i związkami religijnymi, a mianowicie, loże oranżystów. Gdy każdy z tego, co zaszczo, przekonał się, iż loże te ustąpią powinny, przeto Pan Maxwell, oraz Półkownicy Verner i Perceval oświadczyli, iż skoro Król Jmć wynurzy życzenie swoje w tej mierze, sami wystąpią z owego towarzystwa, i w pływie swojego życia, aby zupełnie było zniesionem. Proszili tylko o nienadwierzenie uczucia honoru członków, i niewymienienie członków towarzystwa. Lord Stanley i Pan Peel poparli tę prośbę. O'Connell nawet okazał łagodność; lecz Minister był nieporuszony, i dał do zrozumienia, iż należy wymienić to towarzystwo, na co też oranżyci i przyjaciele ich, unikając zapewne rozdrożenia między torysami, zezwolili; tak więc jednościsie przyjęto żądanie Ministra.

— Król Jmć odpowiedział już na adres Izby Niższej względem zniesienia Oranżystów, przyjmując się całkowicie do życzenia objętego w adresie. Z wielką ciekawością oczekują skutku tego oświadczenia Monarchi. (D. P.)

Dnia 1-go Marca.

Królowa kilka dni z przyczyny zasięgienia się bardzo chorą była, ale już od dnia zawczorajszego ma się lepiej.

— Dyplomatyczne związki między naszym a Hagijskim gabinetem zupełnie teraz przywrócone zostały, i przez naznaczenie Sir Cromvel-Disbrowe, na Pełnomocnika do Hagi, nastąpiło przybycie do Londynu Pana Dedela, który będzie Postem Nadzwyczajnym i Ministrem pełnomocnym Króla Jmci Niderlandzkiego, przy dworze St. James. (A.P.S.Z.)

NORWEGIA.

Chrystiania dnia 18 Lutego.

Otwarcie Norweskiego Stortingu odbyło się uroczyste 10 b. m. Król Jmć zajął je mową następującą brzmienia.

„Mości Panowie!

„Dwudziesty drugi rok upływa, jak mieszkańcy tego Półwyspu, zrzekli się nieszczęsnej między sobą nieprzyjaźni. Akt, pod opieką Opatrzości zawarty, za-

гласія, кои не только могли бы истощить средства обоихъ народовъ; но и разрушить ихъ существование. Нынѣ народность остается неприкосновенною; она составляетъ часть государственного права; пра-вота, довѣріе ограждаютъ наслажденіе єю и ея продолжительность. Что касается до способовъ Норвегіи, вы сами въ состояніи цѣнить ихъ. Государственные долги ежегодно постепенно погашаются. Сие правило соблюдается неослабно.

„Несмотря на то, что со времени послѣдняго засѣданія денежные поборы до половины уменьшились, Я могу обывіть, что доходы наши превосходятъ расходы. Мы обязаны сими выгодами основа-вию, взаимно нами принятому, коему мы неуклонно слѣдовали.

„Твердость банка основана на искости и про-стотѣ изданныхъ для него законовъ и уставовъ. Мы чувствуемъ счастливый послѣдствія, производимыя правильностию сей методы, которой финансова ло-гика есть первою подпорою. Ассигнаціи наши при-близились къ звонкой монетѣ такъ, что нѣсколько уже лѣтъ, курсъ менѣе возвышенъ, нежели банковый.

„Довѣріе къ монетнымъ знакамъ зависить толь-ко отъ точности администраціи, на которую возложено утвердить ихъ кредитъ. Улучшеніе нашихъ асси-гнацій доставляетъ имъ въ обращеніи похвалу. Банкъ подъ залогъ, по 4 процента, подкрѣплялъ земледѣ-ліе, торговлю и промышленность.

„Улучшеніе ассигнацій имѣетъ съ звонкою монетою дало способъ каждому жителю Норвегіи, поль-зовавшемуся заграничными произведеніями привозны-ми изъ за границы, выиграть 78 на 190 процент., какъ назначены были курсъ въ 1822 году. Сии выгоды для массы потребителей существенны. Равномѣрно и прочія, состоянія имѣли соотвѣтственное уменьшение расходовъ. Между тѣмъ гораздо общирнѣе раз-витіе нашего земледѣлія, нашей торговли, нашего мореплаванія, нашей промышленности, требуетъ умноженія нашихъ представительныхъ знаковъ съ не-премѣннымъ условіемъ, чтобы банкъ, по силѣ зако-на, имѣль капиталы звонкою монетою, соотвѣт-ственно ассигнаціямъ, находящимся въ обращеніи.

„Торговля и отдаленное мореплаваніе требуютъ относительной защиты; всѣ морскія державы признаютъ въ этомъ необходимость, и Норвегія при без-мѣрномъ своемъ протяженіи береговъ, не только дол-жна сооружить морскую силу, но даже доставить военнымъ своимъ судамъ независимое движеніе, прѣ-учая свои экипажи къ трудамъ и доставляя геню ихъ начальниковъ поощреніе. Въ семъ намѣреніи пред-ложеніе будетъ вамъ проектъ. Измѣримъ наши спо-собы и соединимъ ихъ съ твердою волею.

„Просвѣщеніе, распространившееся въ Европѣ въ послѣднемъ столѣтіи требовало разсмотрѣнія на-шихъ гражданскихъ и уголовныхъ законовъ. Позна-ніе законодательства различныхъ народовъ должно наше руководствоваться въ изслѣдованіи нашихъ соб-ственныхъ. Норвежцы также, какъ и Шведы, имѣ-ютъ то преимущество передъ прочими народами, что сохраняютъ древніе свои законы. Коренные обычай суть достояніе народа. Есть страны, гдѣ занима-ютъ они первое мѣсто между законами, съ коими на-родъ не хочетъ разстаться. Я испыталъ это, когда хотѣлъ учредить у васъ судъ присяжныхъ и ува-жаю ваше сопротивленіе. Законъ гражданства, есть главнѣйшимъ въ общественномъ порядкѣ. Вамъ сдѣ-лано будетъ сообразное съ сею цѣллю предложеніе. Въ Норвегіи многія округи весьма отдалены отъ Столичного города. Обращая на сіе вниманіе и вку-пѣ на древнія преданія, мы должны быть весьма о-сторожными въ нашихъ распоряженіяхъ. Законода-тель не иначе можетъ упрочить спокойствіе и твер-дость народа, какъ токмо учрежденіями свойствен-ными его характеру и геню. Нельзя, не подвергаясь опасности, переходить слишкомъ скоро отъ од-ного образа правленія къ другому. Общественное тѣ-ло, также какъ и человѣческое, требуетъ, чтобы мы избѣгали насильтственныхъ движеній, ихъ потряса-ющихъ и могущихъ ихъ уничтожить.

„Прошедшій годъ съ отеческимъ наслажденіемъ обозрѣлъ Я Норвегію. Встрѣча мнѣ сдѣланная, по-спѣшность, съ которойю народъ стремилсѧ въ тѣ стра-ны, кои посѣщалъ Я, не увеличили ни любви моей къ нему, ни Моихъ пламенныхъ обѣтовъ о его благо-состояніи; но мысли Мои и взоры обращались ко Всемогущему, для возблагодаренія, что онъ сохра-нилъ спокойствіе Норвежского народа, оградивъ об-щественнымъ миромъ и благоденствіемъ, хотя по-степеннымъ, но безпрестанно возрастающимъ. Намъ довѣрѣть не преставать сообщать сіе направленіе на-ції, преданной своимъ правамъ, но признательной за тѣ труды, кои употребляютъ власть для сохра-ненія оныхъ.

tař na zawsze niezgody, które zakończyły się mogły, nie tylko wycieśczeniem własnych każdego narodu za-sobów, lecz nawet zniszczeniem ich narodowości. Dzisiaj, narodowość ta stała się nietkalną; prawo publiczne ją zastrzega, a sumienność i dobra wiara zapewniają na zawsze jey istnienie. Co się tyczy wewnętrznych Norwegii środków, sami ocenić je możecie. Długi krajowe coroku regularnie były umarzane. Systematu tego trzymaliśmy się z wytrwałością.

„Pomimo to, iż od czasu ostatniej sessyi, pobory ziemskie o połowę zostały zmniejszone, mogę wasz oznaczyć, iż dochody nasze przewyższają wydatek. Przewyżkę tą winniśmy zasadom, które nawzajem so-bieśmy zawarowali, i których się ścisłe trzymamy.

„Trwałość banku gruntuje się na jasności i pro-stocie jego praw i urządzeń. Czuemy już szczęśliwe skutki regularności postępów, których pierwszą poruszającą siłą jest finansowa logika. Papierowe nasze pieniądze zbliżyły się wartością do monety brzeczącej, do tego stopnia, iż od lat kilku kurs tey ostatniej na giełdzie zawsze był mniejszy wysokim, niż w banku.

„Zaufanie w papierach, zastępujących monetę, ustała się jedynie przez rzetelność w zarządzie, mającym w swojej wiedzy ich kredyt. Podwyższenie się naszej papierowej monety, jest pochwałą jey adminis-tracji. Bank pożyczkami 4% na dostateczne zaręki, wspiera rolnictwo, handel i przemysł.

„Podniesienie się papierów względem monety, dało zysku každemu mieszkańcowi Norwegii, który używa płodów zagranicznych, 78 na 190%, tam, gdzie kurs oznaczony był w 1822 roku. Powodzenie to, jest rze-eczywistem dla ogólnego massy spożywaczy, i dla wielu klass sprawuje skutek, jakiby pociągnęło za sobą zmniejszenie w takimże stosunku wydatków. Jednakże, roz-szerzenie się naszego rolnictwa, naszego handlu, naszej żeglugi i naszego przemysłu, wymaga zwiększe-nia ilości papierowej monety, z istotnym wszakże warunkiem, aby bank posiadał zawsze w gotowiznie summy, wyrównywające cały massie puszczonej w obieg papierów.

„Handel i żegluga w oddalonych krajach szcze-golney potrzebują opieki; wszystkie handlowe narody potrzebują ją uznają, i Norwegia z niezmierzona prze-strzenią swoich brzegów nie tylko utworzyć sobie siłę morską winna, lecz nadać nadto wojennym swoim okrętom ruch niepodległy, dla zaprawienia do boju okrę-toowych osad i podając geniuszowi ich dowódców, po-trzebne zachęcenie. Podany wam zostanie projekt nowego w tym przedmiocie prawa. Skupiamy środki nasze i łączmy je z niezachwaną wytrwałością woli.

„Światło w Europie, od końca zeszłego wieku rozlane, stało się pobudką do rewizji praw naszych cywilnych i karnych. Przygotowaną juž jest w tym przedmiocie obszerna prava. W rozbiorze jey, prze-wodniczyć nam powinna znajomość prawodawstwa rozmaitych narodów. Norwegianie, jak i Szwedzi, mają nad innymi narodami korzyść, posiadania własnych praw pierwotnych. Zwyczaje dawne, szacowne są narodów własnością. Wiele krajów, stawi je w pierwszym rzę-dzie ustaw, o których zachowanie nawiązką mają pie-czę. Przekonałem się o tem, od czasu, kiedy wprowa-dziłem chcialem sądy przysięgłych. Szanowałem wasze wstryty. Powinniśmy więc uleź modyfikacyom, jakich wymaga sprawiedliwość i wzglady, uprzedzeniom na-leżne. Prawo o gminach, jest jedną z główniejszych przyczyn, które gnębią społeczny nasz porządek. Prze-łożony wam zostanie, nowy w tym przedmiocie projekt. Norwegia ma powiaty niezmiernie od siedliska rządu odległe. Uwaga ta, obok dawnych podań czyni nas powinna nader ostrożnymi w postanowieniach, jakie zda-wać się nam będą potrzebni. Prawodawca ustalić moje spokoyność i trwałość každego narodu, jedynie przez ustawy, gruntujące się na naturze jego ducha i usposobień. Trudno, bez niebezpieczeństwa, zmienić od razu całą naturę zarządu. Cało społeczne, równie, jak i każde ludzkie ciało, potrzebuje unikać gwałtownych wstrząśnień, któreby ich byt zachwiać i życie zniszczyc mogły.

„Prawdziwie oycowską roskosz sprawiła mi prze-szlorocza do Norwegii podróż. Przyjście, jakie spot-kałem; uniesienie, z jakim mieszkańcy zbiegali się ku stronom, które przebywałem, nie mogły zwiększyć, ani mojej ku nim miłości, ani gorących o ich pomysłowość życzeń moich: lecz wzrok i myśl moje, zwróciły się ku Wszechwocenemu, dla złożenia dzięków, że zachował Norwegią w stanie spokoyności, jedyne rękojmi publicznego porządku i stopniowej, lecz coraz wzra-stającej pomysłowości. Naszą jest powinnością utrzy-mywać dalej na tezze drodze naród, troskliwy o pra-wa swoje, lecz wdzięczny za usitowania, które leżą rząd ku zachowaniu mu tychże.

„Политическая наша отношения, будучи необходимыши пищею торговыхъ нашихъ отношений, укреплены миромъ. Географическое положение обоихъ королевствъ и непрерывные труды обороны соответствуютъ Мойимъ желаниямъ и вашимъ. Не имѣя другаго честолюбія, какъ токмо въ продолженіи нашей независимости, мы ничего не можемъ страшиться: ибо мы согласны и свободны.“ (J. d. S. P.)

Нидерланды. Гаага 29-го Февраля.

Вчера празднованъ былъ съ обыкновеннымъ торжествомъ 39-ый день рождения Его Корол. Высоч. Принца Фридриха Нидерландского.

— *Journal de la Haye*, получилъ изъ главной квартиры *Дона-Карлоса*, отъ 18-го с. мѣсяца извѣстіе, что вѣрою скоро произойдутъ тамъ большія военные дѣйствія, поелику вся Карлистская армія въ величайшемъ движеніи. (A.P.S.Z.)

Бельгія. Брюссель, 28-го Февраля.

Бельгійскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Лондонскомъ Дворѣ, Г. *Гансъ де Вейеръ*, вчера сюда прибылъ. (A.P.S.Z.)

Испания. Мадридъ, 17-го Февраля.

Генералъ Францисканскаго ордена, подъ начальствомъ коего состоять Францисканцы въ Святой землѣ, имѣя порученную ему сумму, 40,000 піастровъ, имѣя принадлежащую, отправилъ ону не за долго до упраздненія монастырей въ Кадиксъ, по адресу въ Иерусалимъ. По повелѣнію Г. *Мендизабалъ* сіи деньги отобраны въ казну.

— Правительство во всемъ государствѣ ускоряетъ уничтоженіе монастырей, что причиняетъ большое опасеніе кредиторамъ имѣющимъ на духовныхъ имѣніяхъ обеспеченные капиталы, ибо они не получать за оныхъ ни малѣйшаго вознагражденія. Въ Толедѣ заперты монастыри и монахи высланы изъ оныхъ безъ всякой пощады.

— Придворная газета напечатала сегодня декретъ о учрежденіи Комиссіи для ликвидациіи всѣхъ государственныхъ долговъ. Для представленія предложеній и доказательствъ назначенъ срокъ по 31 Декабря с. г. Другими постановленіемъ учреждены Комиссіи въ каждомъ главномъ городѣ провинцій, по двѣмъ уничтоженныхъ монастырей.

— Графъ *Альмодаваръ*, Военный Министръ, циркулярно объявилъ всѣмъ Губернаторамъ провинцій, что такъ какъ Англійское Правительство доставить значительное количество оружія, то должны быть приготовлены вѣдомости, сколько въ каждой провинції нужно еще оружія, для снабженія оныхъ национальныхъ гвардій. (G. C.)

— Полученные здѣсь одновременно депеши изъ Лондона и Парижа, произвели совсѣмъ разное впечатлѣніе. Тронная рѣчь Англійскаго Короля, благопріятствующая дѣлань Королевы, значительно увеличила бы цѣну Государственныхъ ассигнацій на здѣшней биржѣ, если бы вмѣстѣ съ тѣмъ не дошло извѣстіе о Министерскомъ перевѣсѣ во Франціи, что уничтожило нѣкоторымъ образомъ хороши послѣдствія первого.

— Королева утвердила предложенный Г-мъ *Мендизабалемъ* проектъ, касательно устройства национальной гвардіи, служащей дополненіемъ закона 23 марта прош. года.

— Вѣлько разобрать слѣдующіе монастыри: монастырь Капуциновъ въ Прадо, монастырь *de la Paciencia*, Иисуса Назарейскаго, Св. Василія, Минимовъ или Св. Викторіи, Бонифратровъ и Св. Филиппа. Разрушеніе сіе уже началось. Вмѣсто монастырей сихъ, будутъ сооружены частные дома. Садъ Семинаріи Езуитовъ предназначенъ для публичной площади.

— Изъ Тарагона сообщаютъ, что Аббатъ *Кабрера* съ отрядомъ своимъ, отнялъ весь транспортъ денегъ и фуражи, отправленный изъ Лерида подъ прикрытиемъ баталіона Христинесовъ. Чрезъ нѣсколько дней потомъ сей же Аббатъ разбилъ отрядъ *Ногвераса*, который въ отмѣніе за сіе постыдное пораженіе, вѣлько растрѣлять матерь, братьевъ, и двухъ роднѣстѣниковъ сего Аббата. Слышно, что по причинѣ несогласія между *Ногверасомъ* и *Палареасомъ*, послѣдній отправился въ Валенцію. (D. P.)

Барселона, 17-го Февраля.

На семи Испанскихъ корабляхъ прибыло сюда 1,200 чел. нового набора; они сопровождаемы были Французскими кораблями, изъ пристани при Балеарскихъ островахъ. (G. C.)

„Polityczne nasze stosunki tak, dla handlowych obrótow potrzebne, gruntują się na pokoju. Mam też powody ufać, iż nie ich nie naruszy. Położenie geograficzne obu krajów i nieustanne roboty, w celu postawienia go w stanie obronnym, wspierają moje i wasze życzenia. Pragnąc jedynie utrzymania własnej niepodległości naszej, mamy prawo niczego się nie lękać gdy jesteśmy zgodni i wolni.“ (J. d. S. P.)

Niderlandy. Haga, 29 Lutego.

Wczoraj ze zwyczajnymi uroczystosciami, obchodzona tu była 39 ta rocznica narodzin J. K. W. Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego.

— *Dziennik Hagski*, z g³ownej kwatery *Don-Karlosa*, pod 18 tym t. m. otrzymal doniesienie, że tam wkrótce spodziewają się wielkich wypadków wojennych, gdyż wojsko Karlistowskie w zupełnym jest poruszeniu. (A. P. S. Z.)

BELGIA. Bruxella, 28 Lutego.

Belgicki Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy dworze Londyńskim, Pan *van-de-Wayer*, wczoraj tu przybył. (A. P. S. Z.)

Hiszpania. Madryt, dnia 17 Lutego.

Jeneral zakonu Franciszkanów, pod którego zarządem zostają Franciszkanie w Ziemi Świętej, mając w swym depozycie sumę 40,000 piastrów, do tamtych należącej, posłał ją wkrótce przed znieieniem klasztorów do Kadyku, pod adresem do Jerozolimy. Z rozkazu P. *Mendizabal*, zabrano na skarb te pieniądze.

— Rząd przyspiesza w całym kraju zniesienie klasztorów, co nabawia nie mały obawę wszystkich wiernych, mających na dobrach duchownych lokowane kapitały, ponieważ najmniejszego nie otrzymują zanie wynagrodzenia. W Toledo odbyło się zamknięcie klasztorów i wypędzenie z tychże mnichów, bez wszelkiej względności.

— Gazeta Dworska umieściła dzisiaj dekret, ustanawiający Komisję do likwidacji wszelkich długów krajowych. Na żądanie podań i dowodów, naznaczono termin po dzień 31 Grudnia b. r. — Innym dekretem, ustanowione zostały Komisje w każdym głównym mieście prowincji, do interesów pozniesionych klasztorach.

— Hr. *Almodavar*, Minister wojny, zapowiedział przez okólnik wszystkim Gubernatorom prowincji, ż., ponieważ Rząd Angielski nadeszła znaczną ilość broni, mają więc być wygotowane spisy, ile w każdej prowincji potrzeba jeszcze broni, dla niemających jedy gwardii narodowych. (G. C.)

— Otrzymane tu jednocześnie depesze z Londynu i Paryża, sprawiły weale odmienne wrażenie. Mowa Króla Angielskiego miana z tronu, pomyślna dla sprawy Królowej, podniosłaby znacznie cenę papierów skarbowych na giełdzie tutejszej, gdyby razem nie nadeszła wiadomość o przesileniu Ministerialnym we Francji, co, debre skutki pierwszych, niejako zneutralizowało.

— Królowa zatwierdziła podany przez Pana *Mendizabala* projekt, względem urzędu gwardii narodowej, który jest dodatkiem do prawa, z dnia 25 marca r. z.

— Kazano rozebrać następujące klasztory: klasztor Kapucynów w Prado, klasztor *de la Paciencia*, Jezusa Nazareńskiego, S. Bazylego, Minimów czyli S. Wiktoryi, Braci miłosiernych i S. Filippa. Rozbieranie to już się zaczęło. Na miejscu tych klasztorów mają być wybudowane domy mieszkalne. Ogród nowicyatu Jezuitów przeznaczono na plac publiczny.

— Donoszą z Tarragony, iż Xiadz *Cabrera*, z oddziałem swoim, zabrał cały transport żywności i pieniędzy, wysłany z Leridy, pod eskortą batalionu Krystynistów. W kilka dni później, tenże Xiadz poraził oddział *Noguerasa*, który mszcząc się za tę halienną klęskę, kazał rozstrzelać matkę, braci i dwóch krewnych ówego Xiadza. Słychać, iż z powodu kłótni między *Noguerasem* i *Palaresem*, ostatni udał się do Walencji. (D. P.)

Barcellona 17-go Lutego.

Na siedmiu hiszpańskich okrętach, przybyły tu 1,200 ludzi nowego zaciągu; eskortowani byli przez okręty francuskie, ze stanowiska przy wyspach Balearskich. (G. C.)

ANTIQUITATES AMERICANAЕ,

Ou recueil de mémoires, contenus dans les anciens manuscrits de l'Islande, sur les voyages de découverte entrepris par les habitans du Nord de l'Europe dans l'Amérique Septentrionale, pendant le X-e siècle et depuis ce temps, publié avec des versions en latin et en danois, des recherches et des notes, des cartes, des gravures et des facsimiles, par la Société Royale des Antiquaires du Nord.

АМЕРИКАНСКІЯ ДРЕВНОСТИ или Собрание извѣстій, содержащихся въ древнихъ рукописяхъ Исландіи о путешествіяхъ предпринятыхъ для открытий, жителами Сѣверной Европы въ Сѣверную Америку въ 10-мъ и послѣдующемъ вѣкѣ, издаваемое съ Латинскимъ и Датскимъ переводомъ, изслѣдованіями и замѣгованіями, картами, эстампами и снимками, Королевскимъ Обществомъ Испытателей Сѣверныхъ Древностей.

Древнія рукописи Европейского Сѣвера, содержащіе множество документовъ свидѣтельствующихъ, что Америка была извѣстна древнимъ Скандинавамъ и часто ими посещаема, гораздо прежде прибытія Христофора Колумба въ сию часть свѣта.— Донынѣ ученые виѣ Сѣвера, мало черпали изъ сихъ источниковъ, и даже не знаютъ о существованиіи онъихъ. Однакожъ сїи памятники представляютъ намъ рядъ неоспоримыхъ и разительныхъ свидѣтельствъ, убѣждающихъ, что берега Сѣверной Америки, были уже открыты въ концѣ 10 вѣка, вскорѣ послѣ того какъ Исландцы обрѣли Гренландію; что берега сїи потомъ не сколько разъ посещали Скандинавскіе мореплаватели, въ 11-мъ, 12-мъ, 13-мъ и 14-мъ столѣтіяхъ. Мы также видимъ, что часть народа западшаго въ 11-мъ вѣкѣ въ Америку, тамъ осталась, и что Христіанская Вѣра, была тамъ введена не только между Скандинавами, но и другими народами, тамъ поселившимися.

Подлинный текстъ большей части сихъ письменныхъ источниковъ, столь важныхъ для Географіи, всемірной Исторіи, мореплаванія и торговли изданъ еще не былъ. А какъ подобное изданіе доставилобы ученому свѣту возможность оцѣнить всю важность сихъ древнихъ памятниковъ: то Королевское Общество Испытателей Сѣверныхъ Древностей, вознамѣрилось составить полное собраніе онъихъ и напечатавъ, привести во всеобщее извѣстіе. Это историческія записки и извлеченія изъ рассказовъ, описанія странъ и лѣтописи, составляющія сїи письменныя памятники. Они будуть напечатаны въ подлинникѣ съ вариантами разныхъ рукописей; къ нимъ присовокуплены будутъ переводы Датскій и Латинскій, Историческія замѣчанія на Латинскомъ языке, Географическія и Археологическія изслѣдованія, также по Латинѣ, о первыхъ заведеніяхъ и первыхъ поселеніяхъ Скандинавцевъ въ Америкѣ, и о памятникахъ какъ дѣйствительныхъ, такъ и вѣроятныхъ со времени прибытія ихъ въ сїи страны. Хронологический реестръ послужитъ сокращеннымъ обозрѣніемъ событий, а генеалогическія таблицы доказательствомъ, что много прославившихся мужей Исландіи, Даніи и Норвегіи происходить отъ первыхъ обрѣтателей Америки и лицъ, кои въ среднихъ вѣкахъ родились въ Америкѣ или Гренландіи.

Приступая, къ изданію сего сочиненія мы пользовались со всевозможнымъ тщаніемъ и вниманіемъ всѣми обильными пособіями, находящимися въ общественныхъ библіотекахъ и въ нашемъ собраціи рукописей, а между прочимъ многими древними паргаментными рукописями, о существованиіи которыхъ вовсе было неизвѣстно. Сочиненіе заключаться будетъ въ одной книжѣ въ четверть листа, съ присовокупленіемъ многихъ картъ. Притомъ украшено будетъ картинками, изображающими древнія развалины и любопытныя надписи, а также снимки важнѣйшихъ рукописей, употребленныхъ къ изданію сего сочиненія.

Общество лѣстится надеждою, что тѣмъ болѣе оцѣнить важность сихъ древнихъ памятниковъ, чѣмъ болѣе имѣтъ вѣроятія то мнѣніе, что извѣстіе въ среднихъ вѣкахъ о морскихъ путешествіяхъ древнихъ Скандинавовъ, и поселеніи ихъ на Южныхъ берегахъ Нового-Свѣта, внушило прежде всего сию счастливую мысль къ путешествіямъ для открытий Христофору Колумбу. Къ подтвержденію сей догадки служить и то, что сей знаменитый Мореплаватель, открывшій Новый-Свѣтъ, прибылъ въ 1477 году въ Исландію, гдѣ онъ, по обычаю того времени,

STAROŻYTNOSCI AMERYKAŃSKIE czyli Zbiór Pamiętników, zawierających się w dawnych rękopisach Islandyi, o podróżach w celu odkryć przedsięwziętych przez mieszkańców Północnej-Europy w Ameryce Północnej w przeciągu 10-go wieku i od owego czasu, ogłoszone z przekładem łacińskim i duńskim, poszukiwaniami i przypisami, kartami, rycinami i facsimiliami, przez Królewskie Towarzystwo Badaczy Starożytności Północy.

Dawne rękopisy Północnej Europy, zawierające mnóstwo dokumentów, dowodnie wyściecących, że Ameryka była znajoma i często odwiedzana przez Starożytnych Skandynawów, daleko wcześniejszy, nim Krzysztof Kolumb przybył do tej części świata. Dotąd uczeni krajów niepółnocnych mało z tych źródeł czerpali, albo nawet o ich bycie wiadomości nie mieli. Jednakże te zabytki stawiają nam szereg świadectw niezaprzeczonych i uderzających; przekonywających, że brzegi Ameryki Północnej były już odnalezione ku końcowi 10-go wieku, wkrótce potem, kiedy Islandowie znaleźli Grenlandię; że te brzegi były potem wielokroć zwiedzane przez żeglarzy skandynawskich, w wiekach 11-tym, 12 tym, 13-tym i 14-tym. Dowiadujemy się z tych pamiętników jeszcze, że część tych, którzy przybyli do Ameryki w 11-tym wieku, tam pozostała, i że wiara chrześcijańska wprowadzona tam była, nie tylko pomiędzy Skandynawami, ale też pomiędzy innymi narodami, tam zamieszkającymi.

Text oryginalny większej części tych źródeł piśmiennych, tak wielkiej wagi dla geografii, dziejow svata, żeglugi i handlu, nie był jeszcze drukiem ogaszany. Ze zaś takie ogłoszenie nastręczyłyby światu uczniom sposobność do ocenienia nawet ważności tych starożytnych zabytków, przeto Królewskie Towarzystwo Badaczy Starożytności Północy zamierzyło sobie sporządzić zbiór ich zupełny i do publicznego podać użytku. Są to pamytniki historyczne i wy ciągi z opowiadaniem, opisów krajów, i roczników, które stanowią te piśmienne zabytki. Będą one drukowane w języku swym pierwastkowym z wariantami różnych rękopisów; przydane będą przekłady duński i łaciński, uwagi krytyczne w łacińskim, poszukiwanie geograficzne i archeologiczne, również w łacińskim, o pierwszych zaprowadzeniach i pierwszych osadach Skandynawów w Ameryce, i o zabytkach, bądź pewnych, bądź prawdopodobnych, o ich zarysie i pobycie w tym kraju. Rejestr chronologiczny posłuży za zbiór faktów, a tablice genealogiczne staną się dowodem, że wiele sławnych ludzi Islandyi, Danii i Norwegii pochodzi od pierwszych śledzicieli Ameryki, i od tych, co się w średnim wieku w Ameryce lub na Grenlandii porodzili.

Z naywiększą starannością i pilnością, do wydania tego dzieła, radzono się obfitych źródeł, złożonych w bibliotekach publicznych i w naszych kolekcjach rękopisów, a między niemi mnóstwa dawnych rękopisów pergaminowych, o bytności których naymniejszych wiadomości nie miano. Dzieło objęte będzie w jednym voluminie ćwiartkowym, z przydaniem wielu kart. Ozdobione będzie jeszcze rycinami, wyobrażającymi dawne rozvaliny i napisy ciekawe, oraz fac simile ważniejszych rękopisów, do wydania dzieła użytych.

Towarzystwo cieszy się nadzieję, że tym więcej cenioną będzie ważność tych starożytnych zabytków, im więcej ma prawdopodobieństwa przypuszczenie, że wiadomość, którą w średnich wiekach miano o podróżach morskich dawnych Skandynawów i sadzoniu się ich na brzegach północnych Nowego-Światu, dała, rzec może, pierwszy poprzed do tak szczęśliwego wyobrażenia, z którego wynikły podróże i odkrycia Krzysztofa Kolumba. A przybycie sławnego wynalazcy Nowego-Światu w 1477 roku do Islandyi jest właśnie stwierdzeniem tego domysłu, gdzie on w łaciń-

имѣль разговоръ на латинскомъ языке съ знатнѣйшими духовными лицами, кои безъ сомнѣнія сообщили ему о путешествіяхъ Исландцевъ въ новую часть свѣта, которую они открыли, но потомъ ону перестали посѣщать.

Копенгагенъ въ Королевскомъ Обществѣ Испытателей Сѣверныхъ древностей 16-го Апрѣля 1835 года.

Шлегель Финнъ-Магнусенъ К. К. Рафнъ
Президентъ Вице-Президентъ Секретарь.

Условія пегати и подписки.

Издание выйдетъ въ одномъ томѣ въ четверть листа. Оно печатается уже нѣсколько лѣтъ, и будетъ издано въ концѣ 1836 года.

Подписьная цѣна 6 Голландскихъ червонцевъ.

Для подписки адрессоватся къ Секретарю общества К. К. Рафну Профессору въ Копенгагенѣ при улицѣ *Kronprindsensgade* N. 40. Гг. Подписчики благоволять прописывать свои имена ясно и четко.

Копенгагенъ 25-го Іюня 1835 года,

K. K. Rafn.
Секретарь Общества.

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

Изъ Вѣны пишутъ отъ 1-го Февраля: „Въ прошедшемъ еще году въ Февралѣ, Египетскій Вице-Король, *Mehmed-Ali*, спрашивалъ Императорско-Кор. Горное управление, несть ли въ Австрійскихъ владѣніяхъ способныхъ людей, знающихъ горныи работы, кои бы пожелали совершиТЬ путешествіе въ Африканскія и Азіатскія провинціи, состояЩія во владѣніи *Mehmeda-Ali*, для отысканія въ сихъ краяхъ рудниковъ, за приличную награду. На сїе приглашеніе согласилось много молодыхъ людей, которые предпримутъ сїю экспедицію подъ руководствомъ Г-на *Pekstel*, славного рудокопа. Условія взаимныхъ договоровъ, для членовъ экспедиціи, столь же лестны, какъ и выгодны: кроме дневной платы, каждый получаетъ наилучшее содержаніе на счетъ *Mehmeda-Ali*, который также на свой счетъ принимаетъ путевые издержки въ Египетъ, и возвращеніе въ отечество. Для личной безопасности и большаго уваженія, будетъ при нихъ почетная стража. Все общество вскорѣ сидѣть на корабли въ Триестѣ и отправится чрезъ Аѳіны на мѣсто своего назначенія т. е. въ Африку.

— Въ Баваріи съ разрѣщеніемъ Правительства соствилось общество для улучшенія судьбы Евреевъ.

— Гамбургскій Корреспондентъ содержитъ слѣдующее извѣстіе изъ Бреславля: „За нѣсколько предъ симъ недѣль въ здѣшнемъ Монастырѣ Урсулионокъ умерла Монахиня. Тѣло по обыновенію вынесено въ церковь. Во время чтенія сестрами около катаfalка предписанныхъ псалмовъ, гробъ началь трогаться, монахиня бывшая въ мертвомъ сиѣ вдругъ встаетъ, идетъ колебающимися шагами къ олтарю, и приклонивъ колѣна начинаетъ молиться. Устрашенія Монахини бѣгутъ изъ церкви и уведомляютъ настоятельницу. Она сначала не хочетъ вѣрить, но напослѣдокъ идетъ въ церковь и видитъ какъ молящаяся встаетъ съ земли, возвращается во гробъ, ложится въ онай и закрываетъ глаза. Настоятельница тотчасъ посыпаетъ за лекаремъ, который пріѣхѣ увѣрился, что Монахиня дѣйствительно умерла. Бреславскія газеты, перепечатавъ изъ другихъ газетъ сїе извѣстіе, присовокупляютъ, что въ Бреславлѣ вовсе о томъ не знаютъ.

— Въ новый годъ вечеромъ, Г-жа *Catalani*, въ деревенскомъ своемъ Дворцѣ, близъ Флоренціи, дала большой концертъ. Она пѣла нѣсколько любимыхъ арій, и доказала, что она все еще владѣеть въ высокой степени несравненнымъ своимъ талантомъ. Г-жа *Vivie*, дочь ея, пѣла дуэты съ своею матерью. Послѣ концерта былъ балъ и ужинъ. Приглашенныхъ гостей было около 250 особы. Между ними находились Министры, Флорентинское Дворянство, Графиня *Orlova*, Маршаль *Bourmont* съ супругою, а также много знатныхъ Англичанъ.

— Государственный Советникъ, Dr. Ioanъ Лудовичъ *Kluberg*, издалъ въ Штутгардѣ прибавочный томъ къ своему сочиненію: „Акты Вѣнскаго Конгресса 1814 и 1815 годовъ (8 книгъ). Нынѣ сочиненіе сїе совершенно кончено. (D. P.)

— Изъ Берлина пишутъ: „12-го ч. Февраля въ Гревенѣ въ Мюнстерскомъ округѣ, во время жестокой вьюги, сопровождаемой вѣтромъ, наступила гроза и въ 9½ часовъ по утру, во время отправленія богослуженія, громъ ударила въ церковь, но къ счастію не причинилъ пожара. Также и въ Мюнстерѣ, въ 12 часовъ въ полдень, въ самое то время, какъ по слухамъ карнавала было гулянье, поднялась довольно сильная буря съ градомъ, дождемъ и снѣгомъ. (A.P.S.Z.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Марта 6 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совет. и Кав. Лесз Боровскій.

skimъ языку, podlуг zwyczaju owych czasów, mia³ rozmowy ze znaczniejszymi osobami duchownymi, które zapewne opowiadaly mu o podrózach Islandów do nowej części świata, którą oni odkryli, a potem do niej jezdzić zaprzestali.

Kopenhaga, w domu Królewskiego Towarzystwa Badaczy Starożytnosci Północy, 16 Kwietnia 1835 r.

Schlegel, Fnn Magnussen, C. C. Rafn.
Prezydent. Vice-Prezydent. Sekretarz.

Warunki drukowania i subskrypcyi.

Dzieło wydzie w jednym voluminie in 4-to. Od kilku lat juž się drukuje, a wydzie zpod prassy przed koncem roku 1836-go.

Cena subskrypcyuna 6 czerw. złotych hollender.

Przesyła się subskrypcya do niżey podписанego Sekretarza Towarzystwa, M. C. C. Rafn, Professora w Kopenhadze, na ulicy *Kronprindsensgade* N. 40. Upraszamy PP. Subskryptorów o wskazanie swoich adresów i wyraźne a czytelne zapisywanie swych imion.

Kopenhaga 25 Czerwca 1835.

C. C. Rafn.

Sekretarz Towarzystwa.

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Piszą z Wiednia 1-go Lutego: „Jeszcze roku przeszego, w miesi阪u Lutym, Vice-Król Egiptu, *Mehmed-Ali*, wezwał C. K. Administracj  g ornictwa, czy w krajach Austryackich nie masz ludzi zdanych, znających się na g ornictwie, któreby chci膮 odby  podróz do Afrykańskich i Azyatyckich prowincji, pod panowaniem *Mehmeda-Alego* zostających, dla szukania w tych krajach kopli kruszców, za stosowna nagrod . Na t odezw  zgłosiło się wielu mlodych ludzi, którzy przedsi wezm  t  wypraw  pod przewodnictwem Pana *Pocksteja*, slawnego g ornika. Warunki zoboponne umowy są dla cz『onkow wyprawy równie zaszczytne, jak korzystne: oprócz p lacy dzienney, b edzie każdy naywygodniej uirzymywany kosztem *Mehmeda-Alego*, kt rby hierz  tamb; na siebie koszta ich podróz do Egiptu i powr tu do ojczyzny. Dla bezpieczenstwa osobistego i dla wi『kszej powagi, dostan  str z przybozna honorowa. Całe towarzystwo wsi dzie wkrótce na okręt w Trieście i przez Ateny uda się do miedzyc swojego przeznaczenia, t. j. do Afryki.

— W Bawarii za zezwoleniem Rządu utworzylo się towarzystwo, celem poprawienia stanu Izraelitów.

— Korrespondent Hamburski zawiera nastepujący artykuł z Wrocławia: „Przed kilk  tygodniami umarła w tutejszym klasztorze Urszulinek zakonnica. Ciało wedlug zwyczaju wniesiono do kościoła. Podczas, gdy siostry odczytywały oko  katafalku przepisane wigilie, zaczyna się truna rusza , zakonnica, która byla w letargu, powstaje nagle, idzie chwiejącym si  krokiem do ołtarza, klęka i zaczyna g osno modli  si . Siostry przestraszone wybiegają z kaplicy i biegł obudzi  Przeorysz . Ta z poczatk  nie chce da  wiary, lecz wreszcie idzie do kościoła i widzi jak modl ca si  wstaje w laśnie od stóp ołtarza, wraca do truny, k ladzie się w nią i zawiera powieki. Przeorysa posyta natym iast po lekarza, lecz ten gdy nadszedł, przekona  si , że zakonnica rzeczywiście ju  umarła. Gazety Wrocławske, umieściwszy z obcych gazet powy zs  wiadomo , dodaj , i z w Wrocławiu nic o tem nie wiedz .

— W dniu Nowego Roku wieczorem Pani *Catalani* dała wielki koncert w wiejskim pałacu swoim, blisko Florencji. S piewała kilka ulubionych aryy i dowioda , i z posiada ci agle jeszcze w wysokim stopniu sw y talent nieporównany. Pani *Vivie*, jej  c rkwa, s piewała duety z matką swoją. Pokoncertie nast p t bal i wieczerza. Gości zaproszonych bylo okolo 250 osób. Znadowali si  pomiędzy niemi Ministrowie, Szlachta Florencka, Hrabina *Orlow*, Marszałek *Bourmont* z matk zonk , oraz wielu znakomitych Anglików.

— Radca Stanu, Dr. Jan Ludwik *Kluber*, wyda  w Szutgardzie tom dodatkowy do dzieła swego: „Akta Kongressu Wiedeńskiego z r. 1814 i 1815 (8 tomów). Dziś to dzień jest zupełnie uko nczone. (D. P.)

— Donoszą z Berlina: „Dnia 12 Lutego w Grewen w Münsterskim okręgu podczas okropnej zawieruchy z wiatrem, nast pila burza, i o pól do dziesiaty rano, podczas nabo enstwa, piorun uderzy  w ko ciof; naszcze cie nie zr dzi l pożaru. Tako i w Münsterze, o godzinie 12-tej o południu, w tym samym czasie, kiedy z okoliczno i karnawału odbywały się zabawy, wszczęta si  do c wielka burza, z gradem, deszczem i sniegiem.

(A.P.S.Z.)